

Interwencje leśno-zadrzewieniowe w ramach Planu Strategicznego 2023-2027

Od 1 czerwca do 31 lipca br. trwa nabór wniosków na interwencje leśno-zadrzewieniowe w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Interwencje przeznaczone są dla gruntów rolnych charakteryzujących się niską przydatnością dla rolnictwa, stanowiących potencjalny obszar dla zakładania upraw leśnych, jak również kształtowania struktury krajobrazu obszarów wiejskich.

Oprócz istotnych korzyści, takich jak: bezpośrednia sekwestracja dwutlenku węgla (zapobieganie emisji dużych ilości CO₂), korzystny wpływ na glebę i warunki wodne poprzez m.in. zapobieganie erozji i zwiększenie retencji na obszarach wiejskich, ochronę bioróżnorodności i wzbogacanie krajobrazu, interwencje te przyczynią się do realizacji ogólnokrajowego celu ujętego w *Krajowym programie zwiększania lesistości*, jakim jest zwiększenie lesistości Polski do 33% w roku 2050.

Łączna kwota przeznaczona na inwestycje leśno-zadrzewieniowe, ujęta w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, wynosi 35,62 mln euro na powierzchnię 20,7 tys. ha i obejmuje:

- 1. Zalesienie gruntów rolnych** - 11,62 mln euro, na pow. 2,5 tys. ha;
- 2. Zwiększenie bioróżnorodności lasów prywatnych** - 12,00 mln euro, na pow. 11,4 tys. ha;
- 3. Tworzenie zadrzewień śródpolnych** - 6,00 mln euro, na pow. 1,9 tys. ha;
- 4. Zakładanie systemów rolno-leśnych** - 6,00 mln euro na pow. 4,9 tys. ha.

Natomiast na zobowiązania wieloletnie przeznaczono 30,9 mln euro, w tym na:

- 1. Premie z tytułu zalesień i zadrzewień oraz systemów rolno-leśnych**
8,00 mln euro, na pow. 22 tys. ha;
- 2. Zobowiązania zalesieniowe z PROW 2004-2006, PROW 2007-2013, PROW 2014-2020**
22,9 mln euro; na pow. 55 tys. ha.

Dobłą wiadomością jest zwiększenie stawek (tabela 1.) średnio o około:

- 40% - wsparcia na zalesienie,
- 27% - 5-letniej premii pielęgnacyjnej,
- 18% - 12-letniej premii zalesieniowej.

Nowością jest wprowadzenie dodatkowej 5-letniej płatności w wysokości 1438 zł/ha/rok do tzw. zalesień naturalnych, czyli samosiewów powstałych w wyniku sukcesji naturalnej.

Zwiększono również maksymalną powierzchnię pomocy z 40 ha, w całym okresie programowania, na 40 ha/rok, czyli 200 ha w całym okresie PS 2023-2027.

Tabela 1. Zmiany dla beneficjentów poprzednich PROW

BYŁO	JEST	KTO
PROW 2004-2006 (zobowiązania 20-letnie)		
1400 zł/ha/rok	1962 zł/ha/rok	Dla tych, którzy uzyskali, co najmniej 20% dochodów z rolnictwa
360 zł/ha/rok	490 zł/ha/rok	Dla tych, którzy uzyskali, mniej niż 20% dochodów z rolnictwa
PROW 2004-2006 (zobowiązania 20-letnie)		
1190 zł/ha/rok	1438 zł/ha/rok	Dla tych, którzy są uprawnieni do płatności bezpośrednich
1580 zł/ha/rok	1962 zł/ha/rok	Dla tych, którzy nie są uprawnieni do płatności bezpośrednich
PROW 2014-2020 (zobowiązania 12-letnie)		
1215 zł/ha/rok	1438 zł/ha/rok	

Stawki pomocy

Lp.	Rodzaj inwestycji	Stawki pomocy
1.	Wsparcie na zalesianie	
A	Zalesianie w warunkach korzystnych	16 059 zł/ha
B	Zalesianie na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° ¹⁾	17 436 zł/ha
C	Zabezpieczanie przed zniszczeniem drzew lub krzewów – ogrodzenie, co najmniej 2-metrową siatką metalową	19,70 zł/m.b.
D	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów repelentami	2 428 zł/ha
E	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów 3 palikami	2 210 zł/ha
F	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów wełną owczą	1 829 zł/ha
G	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów osłonkami	2 362 zł/ha
2.	Wsparcie na zadrzewienia śródpolne	
A	Założenie zadrzewień śródpolnych w warunkach korzystnych	10 892 zł/ha
B	Założenie zadrzewień śródpolnych na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	13 664 zł/ha
C	Zabezpieczanie przed zniszczeniem drzew lub krzewów – ogrodzenie, co najmniej 2-metrową siatką metalową	19,70 zł/m.b.
D	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów repelentami	1 708 zł/ha
E	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów 3 palikami	2 210 zł/ha
F	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów wełną owczą	944 zł/ha
G	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów osłonkami	2 362 zł/ha
	5-letnia premia w zakresie zadrzewień śródpolnych	2 494 zł/ha
3.	Wsparcie na systemy rolno-leśne	
A	Założenie systemów rolno-leśnych w warunkach korzystnych	3 092 zł/ha
B	Założenie systemów rolno-leśnych na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12°	3 199 zł/ha
C	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów repelentami	566 zł/ha

D	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów 3 palikami	1381zł/ha
E	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów wełną owczą	148 zł/ha
F	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów osłonkami	2362 zł/ha
	5 letnia premia w zakresie systemów rolno – leśnych	300 zł/ha
4.	Wsparcie na zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych	
A	Zabezpieczanie przed zniszczeniem drzew lub krzewów – ogrodzenie, co najmniej 2 metrową siatką metalową	19,70 zł/m.b.
B	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów repelentami	1 708 zł/ha
C	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów 3 palikami	2 210 zł/ha
D	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów wełną owczą	944 zł/ha
	Zabezpieczenie przed zniszczeniem drzew lub krzewów osłonkami	2 362 zł/ha
5.	Premia pielęgnacyjna	
A	Na gruntach w warunkach korzystnych	1 377 zł/ha
B	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° 1)	1 584 zł/ha
C	Na gruntach z wykorzystaniem sukcesji naturalnej	972 zł/ha
D	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° z wykorzystaniem sukcesji naturalnej1)	1 264 zł/ha
6.	Premia zalesieniowa	
A	Premia zalesieniowa do gruntów rolnych wypłacana przez 12 lat	1 438 zł/ha
B	Premia zalesieniowa do gruntów z wykorzystaniem sukcesji naturalnej wypłacana przez 5 lat	1 438 zł/ha

1) *Za grunty o nachyleniu terenu powyżej 12° przyjmuje się grunty, gdy przynajmniej część terenu na tych gruntach ma nachylenie powyżej 12°.*

2)

Beneficjenci

- Rolnicy (osoby fizyczne lub prawne), z wyłączeniem jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej reprezentujących Skarb Państwa w zakresie zarządzania mieniem.
- Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne gmin, powiatów oraz województw, jednakże przyznawana im pomoc obejmuje jedynie koszty założenia uprawy leśnej tzw. wsparcie na zalesianie.

Warunki wsparcia

Wsparcie może być przyznane beneficjentowi, jeżeli:

- został mu nadany numer identyfikacyjny, w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- zobowiązał się do wykonania zalesienia zgodnie z wymogami planu zalesienia, a gdy jest to przewidziane w planie zalesienia – wykonania również jego ogrodzenia, zabezpieczenia przed zniszczeniem drzew lub krzewów 3 palikami, repelentami, osłonkami lub wełną owczą.

Wsparcie na interwencje leśno-zadrzewieniowe jest przyznawane do gruntów rolnych lub sadów wykazanych w ewidencji gruntów i budynków:

- stanowiących własność rolnika albo własność jego małżonka lub własność jednostki samorządu terytorialnego, lub jednostki organizacyjnej gmin, powiatów oraz województw;

- o powierzchni minimalnej 0,1 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczą szerokości gruntu, nie stosuje się, jeżeli grunty te graniczą z lasem lub obszarem zalesionym;
- przeznaczonych do zalesienia w dokumentach planistycznych gminy, takich jak: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku – gdy zalesianie tych gruntów nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a w przypadku braku tego planu oraz tego studium – gdy grunty te zostały przeznaczone do zalesienia w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- dla których sporządzony jest plan zalesienia przez nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, który zawiera m.in. informacje dotyczące: składu gatunkowego zalesień, metody sadzenia, określenia terminu i kolejności sadzenia, liczby sadzonek potrzebnych do zalesienia oraz formy zmieszania gatunków drzew i krzewów.

Ubieganie się o wsparcie - etapy

1. Ogłoszenie o naborze wniosków na stronie www.arimr.gov.pl z dnia 28 kwietnia 2023 roku.
2. Złożenie wniosku od dnia 1 czerwca do dnia 31 lipca 2023 roku do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), wyłącznie za pośrednictwem aplikacji eWniosek Plus.
3. Wydanie postanowienia przez ARiMR o spełnieniu warunków przyznania wsparcia do 8 października 2023 roku.
4. Rozpoczęcie inwestycji przez rolnika i złożenie oświadczenia o jego wykonaniu (najpóźniej do 9 czerwca następnego roku po roku złożenia wniosku).
5. Sprawdzenie każdej inwestycji przez ARiMR i wydanie decyzji o przyznaniu wsparcia (do 60 dni od oświadczenia).
6. Wypłata środków przez ARiMR 30 dni od uprawomocnienia się decyzji.

Aby zapewnić długotrwały efekt środowiskowy, do wykonanych zalesień przysługiwać będą również premie na ich utrzymanie i pielęgnację. O premie te można ubiegać się w terminie składania wniosków obszarowych, tj. od 15 marca do 15 maja każdego roku.

Źródła:

- *Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach wsparcia inwestycji leśnych lub zadrzewieniowych oraz w formie premii z tytułu zalesień, zadrzewień lub systemów rolno-leśnych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz.U. poz. 737)*
- *Inwestycje i premie leśno-zadrzewieniowe - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (www.gov.pl)*

Opracowanie:
Sylwia Gierszewska
Karolina Zarobkiewicz-Weiher